

TRANSFORMACJE 1-4 (51-55) 2007 i 1-2 (56-57) 2008

ISSN 1230-0294

Czasopismo recenzowane (4 pkt. MNiSzW)

Ukazuje się dwa razy do roku (numery podwójne) w jęz. pol. oraz ang. (odrębne teksty)

Redakcja:

Prof. dr hab. Lech W. ZACHER, Centrum Badań Ewaluacyjnych i Progностycznych, Akademia Leona Koźmińskiego, Warszawa (lzacher@alk.edu.pl) – Redaktor Naczelny

Prof. dr hab. Tadeusz MICZKA, Instytut Kultury, Uniwersytet Śląski, Katowice (tmiczka@interia.pl) – Z-ca Redaktora Naczelnego

Dr Magdalena RZADKOWOLSKA, Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej, Uniwersytet Łódzki, Łódź (magdala36@interia.pl) – Sekretarz Redakcji

Członkowie Redakcji i konsultanci:

Dr Mirosław GEISE, Wydział Humanistyczny, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz

Prof. Zbigniew HULL, Instytut Filozofii, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn

Prof. Dora MARINOVA, Sustainability Policy Institute, Curtin University, Perth, Australia

Prof. Sudha RAI, Dept. of English, University of Rajasthan, Jaipur, India

Prof. Sangeeta SHARMA, Dept. of Public Administration, University of Rajasthan, Jaipur, India

Prof. Kazimierz ŚLĘCZKA, Instytut Filozofii, Uniwersytet Śląski, Katowice

Prof. Ryszard ZIĘBA, Instytut Stosunków Międzynarodowych, Uniwersytet Warszawski, Warszawa

Wydawca

Fundacja Edukacyjna „Transformacje”

Al. Jana Pawła II 80 lok. 80, 00-175 Warszawa

Tel./fax. (022)-4038411

e-mail: lechzacher@yahoo.com

oraz

Centrum Badań Ewaluacyjnych i Progностycznych

Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie

lzacher@alk.edu.pl

Witryna internetowa: <http://transformacje.webpark.pl>

<http://www.kozminski.edu.pl/index.php/pl/transformacje/>

UWAGA: teksty prosimy przesyłać na adres: transformacje@alk.edu.pl

Projekt okładki: Tomasz Patryn

Webmaster: Janusz Janczyk

© 2007-2008 TRANSFORMACJE

Druk ukończono w 2009 r.

Warunki prenumeraty

Zamówienia na prenumeratę bądź zakup poszczególnych numerów prosimy składać (koniecznie z dokładną nazwą instytucji i adresem) listownie lub mailem. Nakład i dystrybucja czasopisma ograniczone (do nabycia głównie w Warszawie w Głównej Księgarni Naukowej im. B. Prusa, Krakowskie Przedmieście 7; Księgarni Ekonomicznej K. Leki, ul. Grójecka 67 oraz księgarni w Akademii Leona Koźmińskiego).

Zamówienie powinno się łączyć z wpłatą na konto

Fundacji Edukacyjnej TRANSFORMACJE

37 1020 1156 0000 7002 0059 8037

(PKO BP S.A. XV O. Warszawa)

- kwoty 60 PLN (prenumerata roczna bądź numer podwójny)

- kwoty 30 PLN (pojedynczy numer)

Prenumerata zagraniczna 40 € rocznie, 20 € za pojedynczy numer pisma.

Przyjmujemy do druku materiały informacyjne i reklamowe.

MIĘDZYNARODOWA RADA REDAKCYJNA

Dr Clement BEZOLD
Institute for Alternative Futures
Alexandria, VA, USA

Prof. Witold T. BIELECKI
Akademia Leona Koźmińskiego
Warszawa

Prof. Czesław CEMPEL
Politechnika Poznańska, Poznań

Prof. Andrzej CHODUBSKI
Uniwersytet Gdański, Gdańsk

Joseph F. COATES
Futurist in Residence
Washington, D.C., USA

Dr Vary T. COATES
The Kanawha Institute for the
Study of the Future
Washington, D.C., USA

Prof. Meinolf DIERKES
Science Center Berlin (WZB)
Berlin, RFN

Prof. Christopher FREEMAN
University of Sussex
Brighton, W. Brytania

Prof. Nikolai GENOV
Freie Universität Berlin
Berlin, RFN

Prof. Tomasz GOBAN-KLAS
Uniwersytet Jagielloński, Kraków

Prof. Linda GROFF
California State University
Dominguez Hills, CA., USA

Prof. Larisa A. GROMOVA
Herzen State Pedagogical University
St. Petersburg, Rosja

Prof. Armin GRUNWALD
Institute for Technology Assessment
and Systems Analysis, FZK
Karlsruhe, RFN

Prof. Andrzej HERMAN
Szkoła Główna Handlowa, Warszawa

Prof. Jerzy KISIELNICKI
Uniwersytet Warszawski
Warszawa

Prof. Witold KIEŻUN
Akademia Leona Koźmińskiego, Warszawa

Prof. Andrzej K. KOŹMIŃSKI
Akademia Leona Koźmińskiego
Warszawa

Prof. Wojciech LAMENTOWICZ
Wyższa Szkoła Międzynarodowych Stosunków
Gospodarczych i Politycznych, Gdynia

Księżę Prof. Rudolf zur LIPPE
Oldenburg Universität
Oldenburg, RFN

Prof. Andrzej LUBBE
Akademia Leona Koźmińskiego
Warszawa

Dr Michael MACCOBY
The Maccoby Group PC
Washington, D.C., USA

Prof. Ali A. MAZRUI
State University of New York,
Binghamton, N.Y., USA

Prof. Jerzy MIKUŁOWSKI-POMORSKI
Uniwersytet Ekonomiczny, Kraków

Prof. Mammo MUCHIE
Aalborg University, Aalborg, Dania

Prof. Witold MORAWSKI
Akademia Leona Koźmińskiego
Warszawa

Prof. Cezary J. OLBROMSKI
Katolicki Uniwersytet Lubelski, Lublin

Prof. Andrzej PAPUZIŃSKI
Uniwersytet Kazimierza Wielkiego,
Bydgoszcz

Prof. Karol I. PELC
Michigan Technological University
Houghton, MI, USA

Prof. Harry ROTHMAN
University of Manchester
Manchester, W. Brytania

Plk Prof. Piotr SIENKIEWICZ
Akademia Obrony Narodowej
Warszawa

Prof. Marek S. SZCZEPAŃSKI
Uniwersytet Śląski, Katowice

Prof. Agnieszka SZEWCZYK
Uniwersytet Szczeciński, Szczecin

Prof. Andrew S. TARGOWSKI
Western Michigan University
Kalamazoo, MI, USA

Prof. Albert H. TEICH
American Association for the
Advancement of Science
Washington, D.C., USA

Prof. Andrzej A. WIERZBICKI
Instytut Łączności, Warszawa

Prof. Katarzyna ŻUKROWSKA
Szkoła Główna Handlowa
Warszawa

TRANSFORMACJE 2007-2008 (51-57)

Spis treści

OD REDAKCJI.....	VIII
------------------	------

I. POSZUKIWANIA METODOLOGICZNE W OBLICZU ZMIENIAJĄCEJ SIĘ RZECZYWISTOŚCI

Kazimierz KRZYSZTOFEK , HIPERKAPITALIZM JAKO „NAJWYŻSZE STADIUM”....	2
Czesław CEMPEL , MÓJ OGLĄD ŚWIATA - EWOLUCJA, INWOLUCJA I CYKLE ROZWOJU.....	32
Piotr SIENKIEWICZ , WSPÓŁCZESNE BADANIA SYSTEMOWE. CZ. II – TEORIE, ANALIZA, INŻYNIERIA (moduł edukacyjny).....	45
Monika MICZKA-PAJESTKA , PROBLEM WSPÓŁODPOWIEDZIALNEGO PODMIOTU W PONOWOCZESNOŚCI.....	63
Małgorzata ZAMOJSKA , ROLA PRZYPADKU W SYSTEMIE GLOBALNYM.....	73
Jan Maria SZYMAŃSKI , METAPOLITYKA: CZY SOLIDARNOŚĆ GLOBALNA JEST MOŻLIWA?.....	81
Alina BETLEJ , METAFORA SIECI A NAUKI SPOŁECZNE – W KIERUNKU ZMIANY PARADYGMATU STRUKTUR.....	98
Ewa A. JAŃCZUK , „STRUKTURA” PRZYSZŁOŚCI W ŚWIELE BADAŃ PROCESU <i>FORESIGHT</i>	117

II. TECHNOLOGIE INFO- KOMUNIKACYJNE – IMPLIKACJE DLA ŚWIATA LUDZI I MEDIÓW

Wiesław SZTUMSKI , KU SPOŁECZEŃSTWU NIEWIEDZY I DEZINFORMACJI....	135
Marcin RUPKA , STREFY SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO. WYBRANEASPEKTY.....	149
Maciej D. KRYSZCZUK , PODZIAŁ CYFROWY – NOWY WYMIAR ZRÓŻNICOWANIA SPOŁECZNEGO?.....	160
Anna MAJ , TRANSFORMACJE WIEDZY. IDEE <i>WIKI</i> , <i>COMMONS</i> I <i>SOCIAL</i> <i>BOOKMARKING</i> ORAZ ICH WPŁYW NA REDEFINICJĘ POJĘCIA.....	181
Janusz JANCZYK , WIRTUALNE ŚWIATY W POSZERZONEJ PRZESTRZENI SPOŁECZNEJ W KONTEKŚCIE „ <i>SECOND LIFE</i> ”.....	198
Agata LIMANÓWKA , INTERNET I GRY KOMPUTEROWE – POZYTYWNY I NEGATYWNY WPŁYW GIER NA ICH UŻYTKOWNIKÓW. REALIZACJA POTRZEB GRACZY POPRZEZ UCZESTNICTWO W GRACH.....	216

Dorota CHMIELEWSKA-ŁUCZAK , OPOWIEŚCI O MIŁOŚCI W SIECI – WIZERUNEK PORTALU RANDKOWEGO A ZAWARTA W NIM NARRACJA O MIŁOŚCI.....	240
Agata WALCZAK-NIEWIADOMSKA , Arkadiusz NIEWIADOMSKI , ANTYFASZYZM I ANTYNAZYM NA POLSKICH STRONACH INTERNETOWYCH.....	254
Radosław SAJNA , INTERNET – ZŁUDZENIE GLOBALNEJ WOLNOŚCI SŁOWA.....	266
Paweł CZERPAK , KONWENCJA O PRZESTĘPSTWACH KOMPUTEROWYCH PODSTAWĄ DLA REŻIMU MIĘDZYNARODOWEGO?.....	282
Karol JAKUBOWICZ , MEDIATYZACJA INTERNETU I INTERNETYZACJA MEDIÓW: WYBRANE ASPEKTY REGULACYJNE.....	300

III. INFORMACJA I WIEDZA – OCHRONA, DOSTARCZANIE, TRANSFORMACJE NOŚNIKÓW I ODBIORCÓW

Grzegorz WINOGRODZKI , ZARZĄDZANIE INFORMACJĄ NIEJAWNĄ – WYBRANE ASPEKTY.....	342
Maria H. KAMIŃSKA , INFOBROKERSTWO W POLSCE.....	374
Magdalena RZADKOWOLSKA , TRANSFORMACJE KSIĄŻKI.....	400
Lidia MIKOŁAJUK , WIRTUALNA BIBLIOTEKA ODPOWIEDZIĄ NA POTRZEBY UŻYTKOWNIKÓW W DOBIE SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO.....	414
Zbigniew GRUSZKA , WYBORY CZYTELNICZE OSÓB STARSZYCH W BADANIACH PRZEPROWADZONYCH W ŁÓDZKIM UNIWERSYTECIE TRZECIEGO WIEKU.....	431
Evelina KRISTANOVA , KSIĄŻKA BUŁGARSKA W OKRESIE TRANSFORMACJI.....	445
DO AUTORÓW.....	474

W następnym numerze piszą m.in.: Prof. Prof.: Jerzy Kisielnicki, Piotr Sienkiewicz, Kazimierz Krzysztofek, Grzegorz W. Kołodko, Wiesław Sztumski, Tadeusz Miczka, Lech W. Zacher, Cezary J. Olbromski, Andrzej Sepkowski, Witold Morawski

INFOBROKERSTWO W POLSCE

Problemem społeczeństwa informacyjnego jest nie tylko dostęp do informacji, ale efektywne jej dostarczanie użytkownikom.

1. GOSPODARKA OPARTA NA WIEDZY – SZANSE I POTRZEBY

Przełom XX i XXI wieku stał się bezsprzecznie wiekiem informacji, sama informacja natomiast najważniejszym zasobem gospodarczym dzisiejszych przedsiębiorstw. Współczesne procesy gospodarcze z ich dynamiką oraz ogólnosiwiatowym zasięgiem nie byłyby możliwe bez globalizacji gospodarki i rozwoju tzw. „gospodarki opartej na wiedzy”, w której najważniejszą wartością staje się wysokiej klasy wiedza, a produkty działających przedsiębiorstw charakteryzuje wysoki udział tej wiedzy¹. Konkurencja między przedsiębiorstwami polegać więc będzie na szybkości generowania i wdrażania innowacyjnych pomysłów. Wyszukiwanie nowych technologii, bycie o krok przed konkurencją, powoduje konieczność zacieśnienia powiązań między twórcami wiedzy, środowiskami biznesowymi a globalnym rynkiem.

Procesy efektywnego zarządzania wiedzą w organizacjach (nie tylko w przedsiębiorstwach, ale i administracji czy organizacjach pozarządowych) oraz podejmowania trafnych decyzji stają się coraz częściej niemożliwe do przeprowadzenia bez ich odpowiedniego zaplecza merytorycznego. Wyszukiwanie precyzyjnej, zgodnej z zapotrzebowaniem informacji oraz jej selekcja i gromadzenie nie jest procesem łatwym i możliwym do wykonania przez każdego pracownika firmy.

Rozwój technologii informacyjnych i komunikacyjnych, powszechność dostępu i nieograniczony przyrost publikacji, nie tylko naukowych, powoduje *niekontrolowany rozrost* zasobów informacyjnych. Wyszukiwanie relewantnych informacji spośród istnego chaosu informacyjnego staje się coraz trudniejsze do wykonania przez przeciętnego człowieka zwłaszcza, gdy dużą rolę odgrywa czas. Proces ten wymaga ogromnej wiedzy ogólnej, doświadczenia praktycznego w pozyskiwaniu i udostępnianiu informacji oraz wielkich zdolności analitycznych, umożliwiających wykluczenie nadmiarowości nieprzydatnej informacji zwanej szumem czy *szumem informacyjnym*.

Potrzeba nam rzetelnych informacji. Oczywiście, każdy powinien być dobrze poinformowany, ale znajomość mnóstwa informacji niekoniecznie zwiększa zasób rzetelnej wiedzy, gdyż wiele tak zwanych informacji to w rzeczywistości suche fakty, niepowiązane z osobistym doświadczeniem odbiorcy. Zjawisko owej „eksplozji informacji” często określa się mianem „eksplozji danych” lub jeszcze cyniczniej „eksplozją dezinformacji”.

Informacje niewiele mają jednak wspólnego z nabywaniem *mądrości*. Czasem bywają skuteczną przeszkodą w jej zdobywaniu. Możemy równie dobrze za dużo mieć, jak i za dużo wiedzieć. Ludzie często są przytłoczeni nie tylko nadmiarem dostępnych informacji, lecz także nieudanymi próbami wyłowienia ze strumienia wiedzy czegoś naprawdę zrozumiałego, istotnego i pouczającego. Ktoś powiedział, że czasem "przypominamy spragnionego człowieka, który jest skazany na czerpanie naparstkiem z hydrantu przeciwpożarowego. Mnogość informacji oraz sposób ich przekazywania nieraz sprawia, że w przeważającej mierze są dla nas bezwartościowe". Dlatego o tym, czy wiemy dostatecznie dużo, nie

decyduje ilość zapamiętanych informacji, lecz ich jakość i przydatność pod kątem osobistych potrzeb.

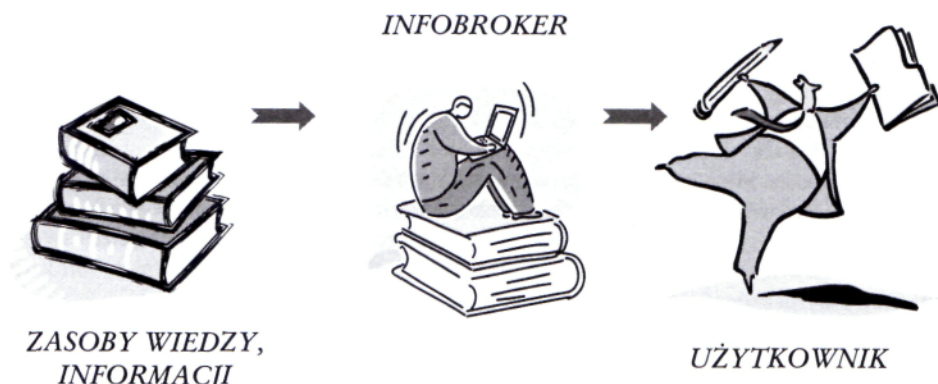
Internet uznawany przez jednych za skarbiec informacji, przez innych zwłaszcza mniej wprawnych w operowaniu różnego typu wyszukiwarkami, określany jest dość wymownym mianem *śmietnika informacyjnego*. Jednakże, czy nam się to podoba czy nie, przyszłość według specjalistów należy właśnie do niego, jako miejsca publikowania większości artykułów, publikacji czy też ogólnie mówiąc – *zasobu wiedzy*. To dzięki rozwojowi technik informacyjnych staliśmy się społeczeństwem informacyjnym ze wszystkimi konsekwencjami z nich wynikającymi: dobrymi i złymi. Dobre – to łatwiejszy dostęp do urzędów (e-administracja), nauki (e-learning), usług (e-biznes) itp. Zwiększone wykorzystanie technologii IT nie ma jeszcze dużego przełożenia na ogólny stan rozwoju polskiej e-administracji. Według niedawnego raportu Światowego Forum Gospodarczego Polska pod względem przygotowania administracji do transformacji w drodze do społeczeństwa informacyjnego zajęła dopiero 92 miejsce na 104 badane państwa. Należy jednak stwierdzić, że informatyzacja życia publicznego w Polsce postępuje w coraz szerszym zakresie.

Zapotrzebowanie na specjalistów potrafiących radzić sobie z tym zalewem informacji było przyczyną powstania nowego zawodu – *infobrokera*, zwanego również brokerem informacji lub dystrybutorem wiedzy, określonego przez większość specjalistów europejskich zawodem przyszłości. Rok 2006 uznano za przełomowy dla tej grupy zawodowej, która wyrosła na szybko powstającym rynku informacji elektronicznych².

2. KIM JEST INFOBROKER?

Zawód infobrokera czy brokera informacji (ang. *information broker, knowledge broker, cyberian, freelance librarian, researcher, data dealer*) wyodrębnił się ze środowiska bibliotekarzy i profesjonalistów zajmujących się informacją naukową, stając się przedsięwzięciem całkiem dochodowym. Pojawił się już w latach 60-tych ubiegłego stulecia w USA, będąc adekwatną reakcją bibliotekarzy amerykańskich na ogromne zapotrzebowanie przez tamtejszych przedsiębiorców na informację biznesową, m.in. o konkurencji, rynkach zbytu, nowych technologiach i badaniach.

Rys. 1. Infobroker - pośrednik między zasobami wiedzy a użytkownikiem.

Nic bowiem nie stanowi dla przedsiębiorstwa większej wartości niż wiedza pertynentna, czyli w pełni odpowiadająca na konkretne potrzeby odbiorcy, która w sposób zasadniczy będzie mogła pomóc w podejmowaniu kluczowych decyzji.

Kim więc jest *broker informacji*? Najkrócej można powiedzieć, że jest to osoba, która za opłatą wyszukuje i udostępnia informacje. Jej zadaniem jest wyszukiwanie najistotniejszych informacji według ściśle określonego kryterium. Broker pomaga także w zdobywaniu i ocenie informacji, jednakże przede wszystkim jest pośrednikiem między zasobami informacji a ludźmi czy też instytucjami, którzy jej potrzebują, oferując jednocześnie analizę i opracowanie wyszukiwanych informacji.

Podstawowymi atutami brokera informacji są metody opracowania i stosowania strategii wyszukiwawczych, szeroka znajomość narzędzi wyszukiwawczych, a także trafność doboru źródeł informacji oraz umiejętność ich oceny.

3. KWALIFIKACJE I NORMY ETYCZNE BROKERÓW INFORMACJI

Najważniejsze umiejętności infobrokera to:

- interdyscyplinarna wiedza (m.in. z zakresu bibliotekoznawstwa, metodologii nauki, epistemologii, informatyki, historii nauki, teorii zarządzania, socjologii i psychologii)³;
- biegła znajomość Internetu i technik wyszukiwawczych;
- znajomość różnego typu źródeł informacji w formie drukowanej i elektronicznej (np. książki, czasopisma, archiwa, pełnotekstowe i bibliograficzne bazy danych *on-line*), systemów informacyjno-wyszukiwawczych;
- skuteczność pozyskiwania treści istotnych dla odbiorcy;
- umiejętność analizy, weryfikacji i opracowania informacji;
- znajomość języków obcych;
- zdolności interpersonalne.

Infobroker musi gwarantować, że udzielona przez niego informacja jest nie tylko relewantna w stosunku do zapytania, ale także wysokiej jakości - udzielając informacji jednocześnie akredytuje ją, firmuje swoim nazwiskiem, podobnie jak notariusz, autor książki czy broker giełdowy. Ma to o tyle istotne znaczenie, że na podstawie dostarczonych przez brokera informacji nierzadko podejmowane są kluczowe decyzje, stąd dostarczenie informacji niewłaściwej, naraża klienta na straty, również finansowe⁴. Należy zaznaczyć, że jakakolwiek porażka klienta jest przede wszystkim porażką - często nieodwracalną samego infobrokera. Dobre wieści rozchodzą się szybko, ale złe jeszcze szybciej. Niezadowolony, a nawet narażony na ryzyko niepowodzenia przedsiębiorca nie tylko będzie dochodził swoich praw, ale z pewnością natychmiast podzieli się informacją o nierzetelnym brokerze informacji z innymi menedżerami. Efekt niekompetencji jest łatwy do przewidzenia...

Powstanie nowego zawodu wymusiło równocześnie konieczność opracowania *standardów etycznych*, którymi kierują się brokerzy informacji. Inicjatorem tego przedsięwzięcia była profesor bibliotekoznawstwa i nauki o informacji na Uniwersytecie Wisconsin, właścielka firmy infobrokerskiej - The Information Express w Milwaukee -

Marilyn Levine. Efektem tych działań było powołanie w 1987 roku przez 26 firm z USA, Europy i Ameryki Południowej pierwszego (i jak dotychczas najważniejszego) Stowarzyszenia Niezależnych Infobrokerów - The Association of Independent Information Professionals (AIIP). Stworzyło ono kodeks etyki infobrokerskiej, w którym zawarto zasady profesjonalnego działania, tzw. *Code of Ethical Business Practiced*⁵. Podstawowe zasady w nim zawarte to:

- utrzymanie dobrego imienia zawodu poprzez uczciwość, kompetencje i zachowanie poufności;
- udzielanie klientom jak najaktualniejszych i najbardziej relewantnych w stosunku do zapytania odpowiedzi, w terminie i za wynagrodzeniem ustalonym uprzednio z klientem;
- pomaganie klientom w zrozumieniu wykorzystanych źródeł informacji oraz ustaleniu stopnia ich wiarygodności;
- przyjmowanie zleceń wyłącznie zgodnych z prawem i niedziałających na szkodę zawodu,
- dotrzymanie zasad umów licencyjnych i innych kontraktów;
- informowanie klientów o zobowiązaniach wynikających z praw własności intelektualnej oraz umów licencyjnych;
- utrzymywanie zawodowych kontaktów z bibliotekami i przestrzeganie zasad dostępu do ich zbiorów;
- ponoszenie odpowiedzialności za stosowanie się do tego kodeksu przez własnych pracowników.

AIIP liczy obecnie około 800 firm członkowskich z 24 krajów. Stowarzyszenie prowadzi również działalność wydawniczą (przykładem jest biuletyn informacyjny), organizuje coroczne spotkania członków, dyskusje na łamach swojej strony internetowej dotyczące problemów wyszukiwania informacji, prowadzi szkolenia, bierze czynny udział w targach i wystawach. AIIP nie jest jedynym stowarzyszeniem infobrokerów. Przykładem tego są europejskie stowarzyszenia:

- **DGI** – Deutsche Gesellschaft für Informationswissenschaft und Informationspraxis e.V. (<http://www.dgd.de>) - Stowarzyszenie Informacji Naukowej i Praktyki Działalności Informacyjnej – liczy około 2 tys. członków;
- **Tietopalveluseura** – The Society for Finnish Information Specialists (<http://www.tietopalveluseura.fi/fi/cfmldocs/index.cfm?ID=1103>); powstało w Finlandii w 1947 r. i liczy obecnie ok. 1000 członków
- **ADBS** – L'Association des professionnels de l'information et de la documentation (<http://www.adbs.fr/site/qui/presentation/index.php>) – powstało we Francji w 1963 r., liczy ok. 5000 członków;
- **EUSIDIC** – The European Association of Information Services (<http://www.eusidic.net/index.php?content=generalinfo>) - Europejskie Stowarzyszenie Usług Informacyjnych, które powstało w 1970 r. Holandii, liczy ponad 100 członków z 16 krajów;
- **SFIS** - Svensk Forening for Informationspecialister (<http://www.sfis.nu/site/393/default.aspx>) - Swedish Association for Information Specialists – powstało w Szwecji w 1936 r.

4. BROKERZY INFORMACJI NA ŚWIECIE

Pierwsi profesjonalni brokerzy informacji pojawili się w Stanach Zjednoczonych w latach 60-tych XX w. poprzez wyodrębnienie się pracowników spośród bibliotekarzy zajmujących się wyszukiwaniem informacji biznesowej dla przedsiębiorców, którzy postanowili zająć się tą działalnością w sposób komercyjny na własny rachunek. Tak zaczęły powstawać pierwsze firmy infobrokerskie. Do najbardziej znanych należą:

- **Bondra Information Service** (<http://www.bondra.com/services.htm>), firma infobrokerska specjalizująca się głównie w wyszukiwaniu informacji o przedsiębiorstwach i przemyśle, audycie informacji, znakach towarowych;
- **Ardito Information & Research** (<http://www.ardito.com/>), specjalizujący się w informacji medycznej i farmaceutycznej głównie dla biznesu i przemysłu;
- **Bancroft Information Services** (<http://www.bancroftinfo.com/>), głównie przygotowywanie prezentacji biznesowych, biznes planów, wyszukiwanie informacji o konkurencji, kooperantach, plany marketingowe dla firm, ale także dla klientów indywidualnych.

Dwadzieścia lat później zawód ten zaczął być zauważalny także w Niemczech. Obecnie szacuje się, że istnieje tam około 200 firm infobrokerskich, a liczba osób zajmujących się tą profesją może dochodzić nawet do 5000. Co ciekawe, raczej rzadkością w tym zawodzie są kobiety. Zapotrzebowanie na infobrokerów stale rośnie i daje im uprzywilejowaną pozycję w niemieckich zakładach pracy. Nic dziwnego, gdyż dzięki nim organizacje oszczędzają pieniądze, a dodatkowo mogą mieć bieżący dostęp do ugruntowanej i najnowszej wiedzy dotyczącej nowych technologii, działań konkurencji czy w poszukiwaniu kooperantów. Duże zapotrzebowanie na brokerów informacji istnieje także w domach maklerskich, agencjach marketingowo-reklamowych, bankach, instytucjach budżetowych, agencjach rządowych. Najbardziej znane to:

- * **WIND GmbH Information Service Cologne – Germany** (http://www.wind-gmbh.com/cont_english.htm) - firma działająca od 1984 r. oferuje wyszukiwanie informacji biznesowych, patentowych, dotyczących znaków towarowych, z dziedziny chemii, medycyny, toksykologii, środowiska. Ponadto oferuje doradztwo w zakresie zarządzania wiedzą, transferu technologii itp.;
- * **Borggreffe Research & Consulting** (<http://www.borggreffe.de/>) - wyszukiwanie informacji dotyczących firm niemieckich i zagranicznych, partnerów biznesowych, informacji naukowych, nowych technologii, informacji politycznych, ekonomicznych, prawnych, o rynkach finansowych, artykułów prasowych;
- * **Top Info Vogel GmbH** (<http://www.top-infogmbh.de>) - oferuje dane adresowe, przeszukiwanie baz danych, dokumentację, przeszukiwanie zasobów Internetu, informację o produktach;
- * **InfoXpert – Information Professional & Consultants** (<http://www.infoxpert.de/data/kontakt.html>) - firma specjalizuje się w informacjach rynkowych dla firm i przedsiębiorstw, w nowych technologiach, informacjach politycznych i ekonomicznych;

* **Dr. Christian Velten Informationsdienste SCITARI**

(<http://www.scitari.com/~EN/index.htm>) – oferowane jest wyszukiwanie informacji biznesowych, analizy rynkowe i wyszukiwanie nowych technologii.

Nie są to oczywiście jedyne obszary dynamicznego rozwoju firm infobrokerskich. Oprócz wymienionego amerykańskiego i niemieckiego rynku, brokerzy informacji działają także w wielu innych krajach, takich jak:

- Francja, np. **Knowledge Navigators** (<http://www.navigating.info/>) w ofercie jest wyszukiwanie informacji dla biznesu, sporządzanie raportów, monitoring konkurencji;
- Wielka Brytania, np. **Vital Information Limited** (<http://vitalinformation.co.uk/main.htm>) – opracowania statystyczne, badania rynkowe, wyszukiwanie informacji technicznych, opracowywanie sprawozdań;
- Holandia, np. **DeskResearch Nederland** (<http://www.deskresearch.com/>), głównie wyszukiwanie i analiza informacji gospodarczych także dla klientów międzynarodowych, monitorowanie i badanie rynku, przedsiębiorstw;
- Włochy, np. **Stalnet Italy Business Services** (<http://www.stelnet.com/>), specjalizacja firmy to wyszukiwanie kooperantów we Włoszech dla przedsiębiorców zagranicznych, pomoc małym firmom w rozwijaniu działalności gospodarczej, badanie rynku, informacje gospodarcze;
- Szwajcaria, np. **InfoLit Infobroker GmbH** (<http://www.infolit.ch/4.html>), przede wszystkim oferowane jest wyszukiwanie informacji patentowych, artykułów fachowych z zakresu biotechnologii, chemii, farmacji, techniki medycznej i badań inżynierskich;
- Hiszpania, np. **Infoline** (<http://www.infoline.es/>) - opracowywanie statystyk, rankingów np. produktów, firm, sektorów gospodarki, tworzenie baz danych na życzenie klienta, bazy adresowe instytucji finansowych;
- Australia, np. **Australian Information Brokers** (<http://www.infobrokers.com.au/profile.htm>) – oferta skierowana głównie do małych firm krajowych, przeprowadzanie badań, analiz, badanie konkurencji, tworzenie i administrowanie stron internetowych.

Na podstawie krótkich charakterystyk wymienionych wyżej firm infobrokerskich można stwierdzić, że firmy niemieckie nastawione są głównie na obsługę firm czy przedsiębiorstw, przypominając działania *wywiadowni gospodarczych* w odróżnieniu od innych krajów, gdzie infobrokerzy są bardziej wszechstronni i oferują znacznie szerszy zakres wyszukiwanych informacji oraz są bardziej otwarci na szerszy krąg odbiorców. Nasuwa się jeszcze jeden wniosek, otóż widać jak duże jest zapotrzebowanie na *informacje biznesowe* oraz świadomość zagranicznych menedżerów, że bez informacji dotyczących potrzeb potencjalnych klientów, swojej konkurencji i otoczenia nie jest możliwe podejmowanie trafnych decyzji prowadzących do osiągnięcia pełnego sukcesu. Stąd tak wielkie zainteresowanie firm *kapitałem intelektualnym*. Coraz częściej firmy bądź współpracują z firmami infobrokerskimi, bądź też – zwłaszcza duże organizacje – zatrudniają na stałe specjalistów od wyszukiwania, gromadzenia i zarządzania wiedzą, gdyż niewłaściwe wykorzystywanie lub brak precyzyjnych i uporządkowanych informacji jest nie tylko marnotrawstwem czasu i pieniędzy, ale przede wszystkim źle wpływa na rozwój przedsiębiorstw.

5. INFOBROKERSTWO W POLSCE

Choć infobrokerstwo w Polsce jest jeszcze we wczesnej fazie rozwoju, to także i u nas rozpoczęło się ożywione zainteresowanie tą profesją. Obecnie funkcjonuje około 60 firm mających w nazwie słowa: *infobroker*, *infobrokerstwo*, *infobrokering*, *broker informacji*, lecz niejednokrotnie są semantycznie dość odległe od podstawowego znaczenia słowa *broker informacji*, wyjaśnionego np. w Wikipedii jako:

„Broker informacji to osoba, która za opłatą wyszukuje i udostępnia informacje. Jego zadaniem jest wyszukiwanie (nie tylko w Internecie) najistotniejszych informacji według ściśle określonego kryterium”⁶.

Przykładem takiego stanu rzeczy jest np. firma WA Infobroker⁷, zajmująca się typowym e-marketingiem bez jakiegokolwiek oferty dotyczącej wyszukiwania informacji.

Spośród badanych polskich firm infobrokerskich jedynie 15 (patrz Rys. 2) deklaruje przestrzeganie zasad ustalonych przez **Association of Independent Information Professionals (AIIP) lub członkostwo w AIIP** czy też w **SCIP (Society of Competitive Information Professionals)** - stowarzyszeniu specjalistów profesjonalnie zajmujących się zbieraniem informacji o konkurencji. Pozostałe firmy nie umieszczają na swych stronach żadnej informacji dotyczącej etyki zawodowej infobrokerów. Przyczyny mogą być różne: brak faktycznych kwalifikacji do bycia infobrokerem lub wręcz brak wiedzy na temat sprecyzowanych zasad etycznych przestrzeganych przez środowisko brokerów informacji na całym świecie.

W związku z początkami rozwoju tego zawodu na naszym rynku, infobrokerzy wywodzą się głównie ze środowiska studentów bibliotekoznawstwa i informacji naukowej czy absolwentów studiów podyplomowych różnych uczelni, oferujących specjalizację *brokera informacji* (patrz pkt. 8: Perspektywy rozwoju – kształcenie infobrokerów).

Firmy infobrokerskie oferują głównie następujące usługi:

- wyszukiwanie informacji w Internecie,
- przeglądy literatury i prasy polskiej oraz zagranicznej,
- sporządzanie bibliografii,
- informacje gospodarcze, dot. m.in. eksportu i importu,
- pomoc przy umowach,
- monitoring i analizę literatury i prasy branżowej,
- monitoring dokumentacji gospodarczej, biuletynów przetargowych,
- stały monitoring prasy i stron internetowych,
- wyszukiwanie i analizę ofert targowych,
- tworzenie baz danych,
- wyszukiwanie danych teleadresowych,
- wyszukiwanie informacji o funduszach i instytucjach,
- informacje patentowe, o znakach towarowych i produktach,
- wyszukiwanie informacji o partnerach handlowych, konkurencji (m.in. danych kontaktowych, informacji o ofercie lub wykorzystywanych technologiach),
- wyszukiwanie informacji o rynkach zbytu, przetargach,
- wyszukanie informacji dotyczących potencjalnych klientów,

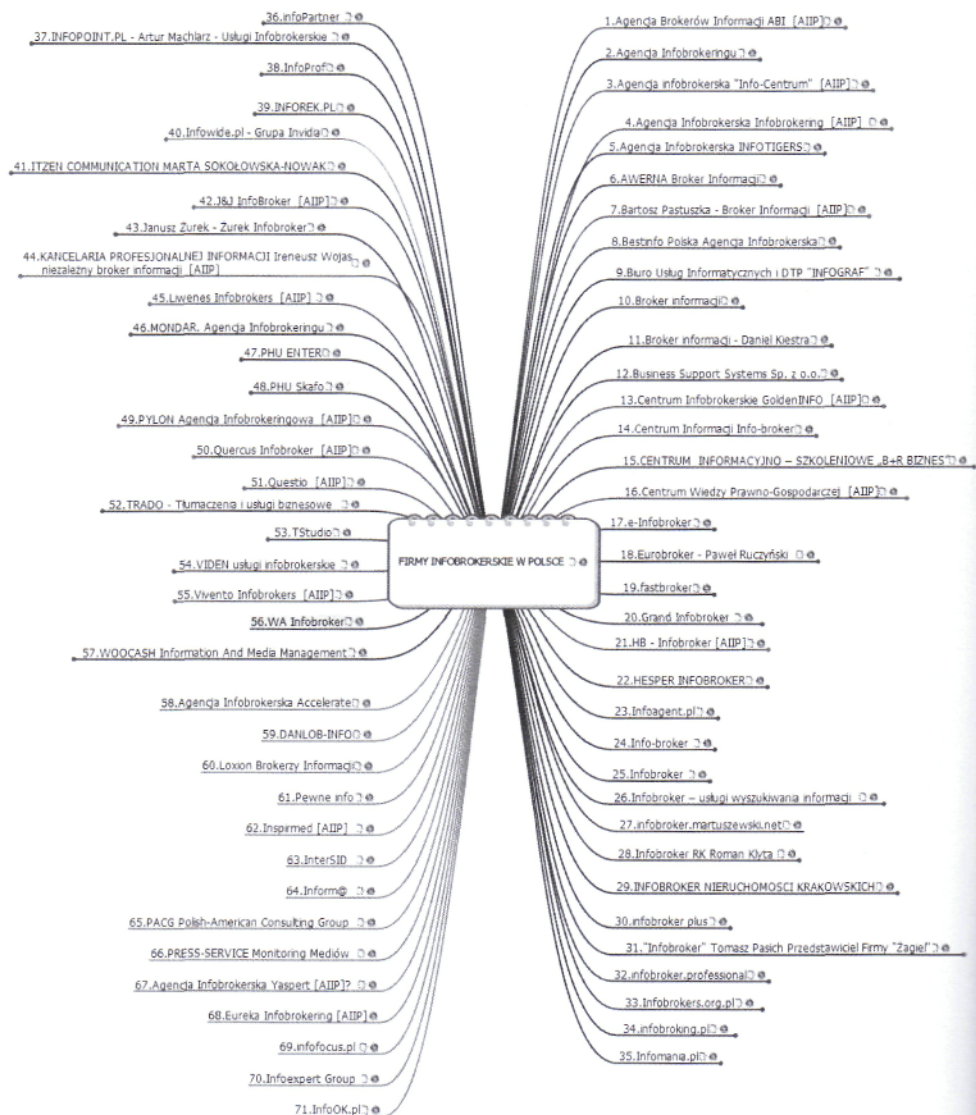
- sporządzanie zestawień ofert dostępnych na rynku,
- badania rynkowe (satisfakcja klienta, analiza konkurencji, produktów i rynków).

Firmy infobrokerskie – nie tylko w Polsce – korzystają głównie z zasobów Internetu, archiwów, bibliotek, literatury fachowej i czasopism branżowych, rejestrów publicznych, kontaktów ze specjalistami w różnych dziedzinach. Oferta usługowa przeważnie jest skierowana do małych i średnich przedsiębiorstw, branż biznesowych i przemysłowych, ośrodków innowacji i przedsiębiorczości, instytucji finansowych, firm farmaceutycznych, medycznych, kancelarii prawnych, administracji publicznej, oświaty i ośrodków naukowych, firm marketingowych, agencji reklamowych, wydawców, dziennikarzy, a także klientów indywidualnych.

Każda z przedstawionych firm posiada swoją stronę internetową bardziej lub mniej rozbudowaną, na której oprócz informacji ogólnych dotyczących zawodu infobrokera, profilu firmy, przedstawiona jest także oferta usługowa oraz sposób składania zapytań ofertowych, najczęściej za pomocą formularza w formie elektronicznej. Wiele firm posiada również regulamin dotyczący współpracy z klientem, czasami przedstawiany jest krótki cykl opracowywania zlecenia. Oferowane są różne formy prezentacji wyszukanych informacji czy też opracowanych raportów i analiz zgodnie z życzeniem klienta. Mogą to być np. multimedialne pokazy i interaktywne bazy danych.

Na swoich stronach firmy czasami powołują się na kodeks etyki infobrokerskiej AIIP, choć zdarza się, iż pojawia się jedynie logo stowarzyszenia bez jakiegokolwiek deklaracji firmy, co do jego przestrzegania. Może to w takich przypadkach świadczyć o braku wiedzy na ten temat, a umieszczenie informacji o AIIP ma jedynie podnieść prestiż firmy. Bardzo często cytowane są obszerne fragmenty artykułów lub definicji zaczerpniętych np. z Wikipedii dotyczących zawodu *brokera informacji* lub *infobrokerstwa* bez podawania źródła, co w zdecydowany sposób stoi w sprzeczności z etyką infobrokerską (brak poszanowania np. prawa własności intelektualnej). Niestety, jest to tylko dowód na to, że zawód brokera informacji jest podejmowany przez niezbyt fachowo przygotowaną do tego rzeszę osób, które nie bardzo rozumieją istotę i wagę etyki infobrokera.

Rys. 2. Drzewo wiedzy - Firmy infobrokerskie w Polsce (stan na grudzień 2008).
Oprac. własne.

Tabl. 1. Firmy infobrokerskie w Polsce (stan na grudzień 2008). Oprac. własne.

Lp.	Nazwa firmy infobrokerskiej	Hiperłącze
1.	Agencja Brokerów Informacji ABI Wodzisław <i>Firma deklaruje honorowanie kodeksu AIIP</i>	http://infofirma.pl/abi/
2.	Agencja Infobrokeringu <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.infoagent.republika.pl/
3.	Agencja Infobrokerska Accelerate Szczecin <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.wyszukiwanie-informacji.pl/301.html
4.	Agencja infobrokerska Info-Centrum Poznań <i>Firma deklaruje honorowanie kodeksu AIIP</i>	http://www.info-centrum.pl/pl-onas.html
5.	Agencja Infobrokerska Infobrokering Gdańsk <i>Firma jest członkiem AIIP</i>	http://www.infobrokering.pl/index2.php
6.	Agencja Infobrokerska INFOTIGERS Warszawa <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.infotigers.pl/viewpage.php?page_id=19
7.	Agencja Infobrokerska „Yaspert” Barbara Jaszczyńska Bochnia <i>Firma deklaruje honorowanie kodeksu AIIP</i>	http://www.yaspert.pl/index.html
8.	AWERNA Broker Informacji - Kraków <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://brokerinformacji.republika.pl/
9.	Bartosz Pastuszka - Broker Informacji Radom/Warszawa <i>Firma deklaruje honorowanie kodeksu AIIP</i>	http://www.ibrok.pl/przegladarka/onas.html
10.	Bestinfo Polska Agencja Infobrokerska Tychy <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.bestinfo.pl/index.html
11.	Biuro Usług Informatycznych i DTP "INFOGRAF" Tomaszów Mazowiecki <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.igraf.pl/infobrokerstwo.php
12.	Broker informacji Białystok <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://broker-info.wizytowka.pl/
13.	Broker informacji - Daniel Kiestra Wrocław <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://infobrokers.wizytowka.pl/
14.	Business Support Systems Sp. z o.o. Warszawa <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.odi.pl/firmy/25/374/1138361656/
15.	Centrum Infobrokerskie GoldenINFO Wrocław <i>Firma deklaruje honorowanie kodeksu AIIP</i>	http://www.goldeninfo.pl/
16.	Centrum Informacji Info-broker <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://centrum-informacji-infobroker.wizytowka.pl

17.	Centrum Informacyjno-Szkoleniowe B+R BIZNES Miasteczko Śląskie <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.brbiznes.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=6&Itemid=4
18.	Centrum Wiedzy Prawno-Gospodarczej Kraków <i>Firma deklaruje honorowanie kodeksu AIIP</i>	http://www.cwpg.pl/
19.	DANLOB-INFO Radom <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.danlob-info.pl/index.php?pid=5
20.	e-Infobroker <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://e-infobroker.wizytowka.pl/
21.	Eureka-Infobrokering Anna Łuszczynska Radomsko <i>Firma deklaruje honorowanie kodeksu AIIP</i>	http://katalog.pf.pl/Radomsko/Eureka-Infobrokering-Anna-%C5%81uszczyn%C5%84ska-F9132274G0B820-m19.html
22.	Eurobroker - Paweł Ruczyński <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.liko.net.pl/eurobroker/index-1.htm
23.	fastbroker Lublin <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://fastbroker.wizytowka.pl/
24.	Grand Infobroker Bezrzecze <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.grand-infobroker.pl/ - nie działa
25.	HB - Infobroker Kraków <i>Firma deklaruje honorowanie kodeksu AIIP</i>	http://hb-ib.wizytowka.pl/
26.	HESPER INFOBROKER Mogilany <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.hesper.pl/
27.	Infoagent.pl <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.infoagent.pl/
28.	Info-broker <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.info-broker.com.pl/
29.	Infobroker <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://infobroker.republika.pl/
30.	Infobroker – usługi wyszukiwania informacji <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://info.maryott.net/
31.	infobroker.martuszewski.net <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://infobroker.martuszewski.net/
32.	Infobroker RK Roman Klyta Gliwice <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://company.yellowpages.pl/Polska/slaskie/Gliwice/2377/index.html
33.	Infobroker Nieruchomości Krakowskich Kraków <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://infofirma.pl/infonroker.nieruchomosci.krakowskich/
34.	infobroker plus <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.infobroker.fc.pl/
35.	"Infobroker" Tomasz Pasich Przedstawiciel Firmy "Żagiel" Nowy Targ	http://www.pf.pl/serwis/C7295453B1057_INF.html?client=yellowpages-pl

	<i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	
36.	infobroker.professional <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://infobroker.professional.wizytowka.pl/
37.	Infobrokers.org.pl <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.infobrokers.org.pl/index.html
38.	infobroking.pl <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.infobroking.pl/oferta.html
39.	Infoexpert Group Bielsko-Biała <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.brokerinformacji.eu/index.php
40.	Infomania.pl <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.infomania.pl/
41.	InfoOK.pl Bydgoszcz <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.infook.pl/
42.	infoPartner Płock <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://infopartner.pl/oferta.htm
43.	INFOPOINT.PL - Artur Machlarz - Usługi Infobrokerskie Wrocław <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.infopoint.pl/
44.	InfoProf <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.infoprof.pl/ofertainf.php
45.	INFOREK.PL Chojnice <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.inforek.pl/
46.	Inform@ <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.informa.biz.pl/
47.	infotimes.pl Iława <i>Firma deklaruje honorowanie kodeksu AIIP</i>	http://www.infotimes.pl/
48.	Infowide.pl - Grupa Invidia Czechowice-Dziedzice <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.infowide.pl/index.php
49.	Inspirmed Kraków <i>Firma deklaruje honorowanie kodeksu AIIP</i>	http://inspired.com/index.php?option=com_content&task=view&id=12&Itemid=27
50.	InterSID Bielsko Biała <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.intersid.pl/
51.	ITZEN COMMUNICATION Marta Sokołowska-Nowak Otwock <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.biznespolska.pl/?p=2&companyid=50031#teleaddr
52.	J&J InfoBroker <i>Firma deklaruje honorowanie kodeksu AIIP</i>	http://infobroker.webwweb.pl/
53.	Janusz Żurek - Żurek Infobroker Piasek k. Pszczyny <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.jzurek.com/infobroker.htm
54.	KANCELARIA PROFESJONALNEJ INFORMACJI Ireneusz Wojas	http://www.infobroker.dll.pl/brokerinformacji.htm

	niezależny broker informacji <i>Firma deklaruje honorowanie kodeksu AIIP</i>	
55.	Liwenes Infobrokers Warszawa <i>Firma jest członkiem AIIP.</i>	http://www.liwenes.com.pl/index-1.html
56.	Loxion Brokerzy Informacji Warszawa <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://loxion.pl/
57.	MONDAR. Agencja Infobrokeringu Świdnica <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://mondar.pl/
58.	PACG Polish-American Consulting Group Kraków <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.pacg.pl/
59.	Pewne info! Gdańsk <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://pewne.info/index.php?option=com_frontpage&Itemid=1
60.	PHU ENTER Pułtusk <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.phu-enter.pl/index.php
61.	PHU Skafo Janowice <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://europoland.com/infobroker/ , http://www.skafo.com/
62.	PRESS-SERVICE Monitoring Mediów <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://ww2.press-service.com.pl/pl/o-firmie/ link nie działa!
63.	PYLON Agencja Infobrokeringowa Wrocław <i>Firma jest członkiem AIIP oraz SCIP.</i>	http://pylon.home.pl/
64.	Quercus Infobroker Gdańsk <i>Firma deklaruje honorowanie kodeksu AIIP</i>	http://www.e-quercus.pl/index.php
65.	Questio <i>Firma deklaruje honorowanie kodeksu AIIP</i>	http://www.questio.pl/index.html
66.	TRADO - Tłumaczenia i usługi biznesowe Łódź <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.trado.pl/index.php?main=tekst&id=965b7ada6752d90c7c35e51954cddb46
67.	TStudio <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://tstudio.webpark.pl/info.htm
68.	VIDEN usługi infobrokerskie Lubliniec <i>Brak informacji o honorowaniu kodeksu AIIP</i>	http://www.viden.pl/
69.	Vivento Infobrokers Warszawa <i>Firma deklaruje honorowanie kodeksu AIIP</i>	http://www.vivento.pl/
70.	WA Infobroker Nazwa prowadzi w błąd - w ofercie brak usług infobrokerskich!	http://infobroker.bazarek.pl/kontakt.php
71.	WOOCASH Information And Media Management Wrocław	http://www.woocash.wroclaw.pl/

Działające w Polsce firmy zatrudniają najczęściej do kilku osób, choć najczęściej są jednoosobowe. Część infobrokerów specjalizuje się w jednej lub dwóch dziedzinach, inni działają na wielu polach. Firmy zajmujące się informacją biznesową stoją na wysokim poziomie, reprezentują wiele możliwości współpracy z przedsiębiorstwami, ich oferta z reguły jest bardzo wszechstronna i przydatna z punktu widzenia samych przedsiębiorców. Oferowane są różne formy analiz, zestawień, statystyk, raportów oraz innych opracowań przygotowywanych zgodnie z życzeniem klienta, bardzo często w różnych językach. Świadczy to o dużej fachowości osób tam pracujących. Często są to specjaliści z danych dziedzin wiedzy, najczęściej ekonomiści i finansiści oferujący swoje usługi głównie dla biznesu i przemysłu.

Wydaje się, że specjalizacja jest nieunikniona ze względu na lawinowo rosnące zasoby wiedzy. Nie sposób znaleźć wszystko o wszystkim, a ten, kto to obiecuje, jest raczej niepoprawnym optymistą. Aby być skutecznym w wyszukiwaniu szczególnie cennych informacji, a potem umiejętnie dokonać oceny ich jakości, należy orientować się przynajmniej w stopniu ogólnym w zakresie poszukiwanych informacji. Naturalnie, wszelkie wątpliwości związane z oceną wyszukanego materiału należy bezwzględnie konsultować ze specjalistami z danej dziedziny, gdyż informacje te muszą być akredytowane. Infobroker bierze przecież pełną odpowiedzialność za ich aktualność i zgodność z faktami. Ma to szczególne znaczenie w przypadku dokumentów wyszukanych w Internecie, gdzie jak wiadomo, brak jest jakiegokolwiek kryteriów publikowania materiałów. O wiele łatwiej jest akredytować informacje pochodzące z czasopism drukowanych, zwłaszcza z wydawnictw recenzowanych, co automatycznie podnosi ich rangę ważności.

Proces takiej *akredytacji* jest dość złożony i niejednokrotnie wymagający pracy zespołu wielu specjalistów z odpowiadającej zadaniem tematowi dziedziny. Jednak specjaliści ci będą raczej konsultantami czy też recenzentami opracowań samego infobrokera niż źródłem samych informacji. Brokerzy – najczęściej także specjaliści – zajmujący się stale wybranymi dziedzinami, mają najczęściej własne specjalistyczne, stale uaktualniane i akredytowane przez nich samych zbiory źródeł. Stają się wówczas brokerami *informacji specjalizowanej*, których coraz częściej można spotkać na Zachodzie. Jest to nie tylko potrzeba deklarowana przez odbiorców usług infobrokerskich, ale wręcz konieczność także w przypadku konkurencji wśród samych infobrokerów. Z pewnością doświadczenie i wiedza specjalistyczna firmy infobrokerskiej będzie wpływała na oczekiwania i zaufanie potencjalnego klienta zainteresowanego np. wyszukaniem zaawansowanych technologii czy najnowszych osiągnięć naukowych związanych z konkretną dziedziną. Mając możliwość wyboru między specjalistami w danej dziedzinie wiedzy a specjalistą „od wszystkiego”, na pewno podejmie właściwą decyzję...

6. ODBIORCY USŁUG INFOBROKERSKICH - KORZYŚCI ZE WSPÓLPRACY

Odbiorcą usług infobrokerskich może być praktycznie każda organizacja, której wyniki zależą od ich umiejętności zarządzania treścią. Mogą to być m.in.:

- organizacje biznesowe i przemysłowe,
- agendy rządowe i samorządowe,
- ośrodki innowacji i przedsiębiorczości,
- instytucje finansowe,
- firmy farmaceutyczne, medyczne,

- kancelarie prawne,
- administracja publiczna,
- oświata i ośrodki naukowe (naukowcy i studenci),
- firmy marketingowe, agencje reklamowe,
- wydawcy, publicyści, dziennikarze,
- klienci indywidualni.

Rodzaj wyszukiwanych informacji ma nierozzerwalny związek z rodzajem ich odbiorcy. Inny będzie cel poszukiwań naukowca zajmującego się np. budowlami hydrotechnicznymi, firmy sprzedającej urządzenia AGD, a jeszcze inny kierowcy szukającego warsztatów samochodowych specjalizujących się w naprawach danej marki. Klienci różni, ale jedno co ich łączy, to chęć uzyskania wiarygodnych i rzetelnych informacji potrzebnych do podjęcia konkretnej decyzji. Akredytacja informacji zapewnia rzetelność wyszukiwanych przez infobrokera materiałów informacyjnych. Korzyści wynikające ze współpracy z firmą infobrokerską są trudne do przecenienia. Przede wszystkim zdejmuje ciężar „przekopywania się” przez trudne do ogarnięcia przez zwykłego zjadacza chleba zasoby wiedzy, nie absorbuje jego czasu, który może poświęcić swojej pracy, nie powoduje blokady spowodowanej np. brakiem znajomości języka lub umiejętności właściwej oceny wyszukanej informacji. Najbardziej poszukiwane zasoby wiedzy są trudne do odnalezienia, najczęściej znajdują się w bazach komercyjnych, do których dostęp jest płatny. Wykupienie dostępu w celu jednorazowego skorzystania jest przedsięwzięciem nieopłacalnym dla firmy, która nawet nie wie czy tam znajdzie poszukiwaną informację. Większość użytkowników Internetu uważa, że w Internecie jest wszystko, czego szukają. O tym, że jest to całkowita fikcja dowiaduje się szybciej niżby tego chciała. Bez znajomości specjalistycznych wyszukiwarek, naukowych baz danych, serwisów ekonomicznych, prawnych itp., bez znajomości kryteriów wyszukiwawczych poszukiwanie jest niezwykle trudne, żeby nie powiedzieć z góry skazane na niepowodzenie. Dlatego może lepiej skorzystać z usług fachowców, którzy w krótkim czasie znajdą i przedstawią nam w przystępny sposób, na dodatek zgodny z naszym życzeniem efekt poszukiwań: raport oceny ekonomicznej, nowoczesnej technologii czy też wyczerpującą bibliografię dotyczącą określonego wycinka wiedzy.

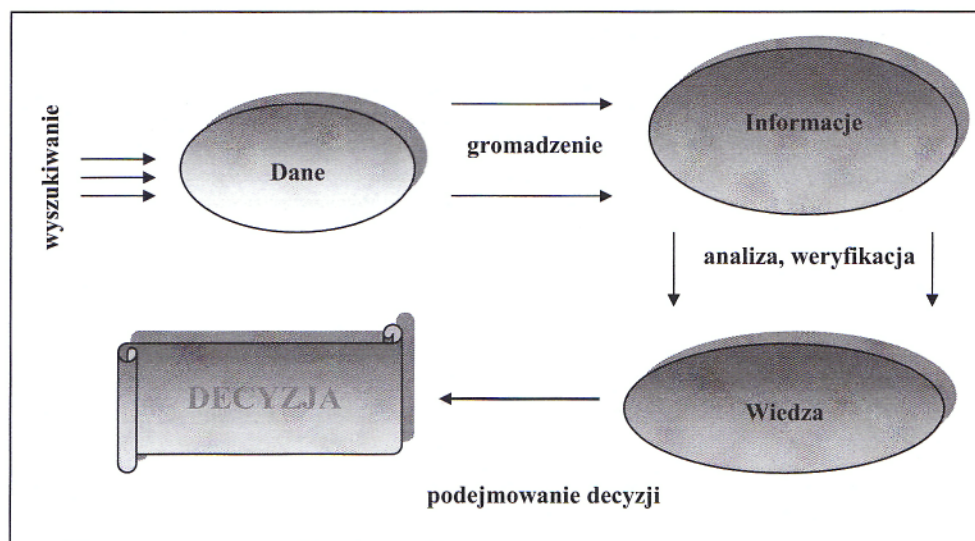
7. USŁUGI INFOBROKERSKIE – NIEZBĘDNE OGNIWO PRZEDSIĘBIORSTWA

Polskie małe i średnie przedsiębiorstwa przekonują się coraz bardziej o wartości informacji, jako skutecznego narzędzia niezbędnego przy podejmowaniu ważnych decyzji związanych z dalszym rozwojem firmy. Metody udostępniania informacji w ostatnich latach, także w Polsce bardzo się unowocześniły. Coraz częściej dostęp do wielu baz danych związanych z gospodarką czy informacją prawnej odbywa się za pomocą Internetu. Jego wykorzystanie stało się powszechne i osiągalne dla zdecydowanej większości przedsiębiorstw. Pewne problemy z korzystaniem z sieci występują jeszcze na terenach wiejskich. Internet w małych i średnich przedsiębiorstwach jest wykorzystywany głównie jako źródło informacji o rynku i dostawcach oraz do kontaktów z klientami. Można więc przyjąć, że obecnie stanowi on efektywną platformę przekazywania informacji dla firm sektora MSP.

Coraz bardziej powszechne i zaawansowane technologie informacyjne dają ludziom dostęp do wzrastającej w szybkim tempie ilości danych. Dotychczasowe techniki ich przetwarzania stały się nieskuteczne i spowodowały konieczność zmiany podejścia do

pozyskiwania informacji. Zarządzanie wiedzą stało się w ten sposób jednym z kluczowych czynników sukcesu firm gospodarki elektronicznej XXI wieku. W dobie gospodarki opartej na wiedzy zarządzanie wiedzą staje się kluczowym problemem dla organizacji. Jest to dla nich wręcz „być albo nie być”. To wiedza decyduje dzisiaj o przetrwaniu i sukcesach rynkowych przedsiębiorstwa, a nie technologie czy manualne zdolności pracowników. Zarządzanie wiedzą wspiera proces jej pozyskiwania, aby dzięki niej osiągać cele biznesowe. Skuteczność zarządzania wiedzą skupia się głównie na procesach wiedzy i na jej przepływie, gdyż bez dopływu nowej wiedzy jej zasoby w organizacji szybko się wyczerpią. Mówiąc o wiedzy, chodzi oczywiście o „informację użytkową”, która ułatwi podejmowanie trafniejszych decyzji oraz w sposób istotny wpłynie na proces twórczego myślenia w przedsiębiorstwie.

Rys. 3. Proces podejmowania decyzji w organizacjach

Zarządzanie wiedzą nie jest i nie powinno być jedynie problemem czysto technologicznym. Wielki wpływ na nie ma człowiek, dzięki któremu wiedza przetworzona staje się ekspertyzą gotową do wykorzystania w organizacji. Firma zainteresowana jest jednak inwestowaniem w zarządzanie wiedzą głównie w obszarach przynoszących wzrost konkurencyjności, jak np. proces sprzedaży, obsługi klienta, logistyka zarządzania produktami, produkcją, czy projektami. Szczególnie ważny jest obszar zarządzania projektami, którego głównym celem jest gromadzenie w jednym miejscu całej wiedzy o projekcie i udostępnianie jej członkom zespołu oraz menedżerom przedsiębiorstwa. Wyszukiwanie precyzyjnej, zgodnej z zapotrzebowaniem informacji jest procesem złożonym, wymagającym merytorycznego przygotowania.

Proces ten wymaga wielkiej wiedzy i zdolności analitycznych, a także znajomości narzędzi umożliwiających takie zapisywanie efektów pracy, aby mogły być wykorzystywane nie tylko przez powołany zespół projektowy, ale także w przypadku realizacji podobnego projektu. Osobą mającą wszelkie predyspozycje do zajmowania się tego typu zadaniami jest zwłaszcza *infobroker systemowy*⁸. Mógłby on koordynować pracę specjalistów w danej

organizacji w celu wykluczenia nadmiaru nieprzydatnej informacji oraz tworzenia bazy wiedzy, wielokrotnie wykorzystywanej do realizacji podobnych projektów.

Do tego doskonale nadaje się tzw. fiskalowy system zarządzania wiedzą⁹. Umożliwia on w lapidarny i ujednoczony sposób przedstawienie autoryzowanej przez infobrokera systemowego informacji, stanowiącej ściśle określoną i spójną część większego zasobu wiedzy, dającego się archiwizować i stale uaktualniać w zależności od potrzeb organizacji.

Istotę infobrokerstwa systemowego bardzo precyzyjnie oddają wypowiedzi twórcy serwisu www.infobrokerstwo.pl - dra Tadeusza Wojewódzkiego¹⁰:

„Infobroker systemowy jest specjalistą, który wytwarza specyficzny produkt, jakim jest wiedza odpowiadająca na pytanie o to, jak rozwiązać konkretny problem. [...] Jego zadaniem jest dostarczenie przesłanek do podjęcia decyzji. Przesłanek zgodnych ze stanem wiedzy w danej dziedzinie. Dzisiaj bardziej niż kiedykolwiek wcześniej - liczy się czas. Decydenci nie mają go na samodzielne poszukiwanie wiedzy, informacji, na ich potwierdzanie, kojarzenie itd.”¹¹.

„Społeczeństwo informacyjne potrzebuje profesjonalnego zajmowania się danymi, informacjami, lawiną wiedzy. I to jest domena infobrokerów systemowych. Systemowych, gdyż infobrokerzy pracują w systemie stanowiącym integralną część organizacji, w której są zatrudnieni. [...] Efektywność pracy infobrokera wymaga dopuszczenia go do takiego poziomu wtajemniczenia w zagadnienia organizacji, na które nie pozwala sobie nikt rozsądny w stosunku do osób zewnętrznych”¹².

„Umiejętności infobrokera systemowego dotyczą aplikacyjnej wizualizacji treści, mapowania myśli, tworzenia drzew problemów czy drzew wiedzy. [...] Infobroker systemowy musi ponadto umieć audytować potrzeby organizacji w zakresie I/W, jak i walidować merytoryczną wartość i praktyczną przydatność pozyskiwanej wiedzy. Musi także stymulować procesy właściwe organizacji uczącej się i sprawnie poruszać się zarówno w strukturach projektowych, jak i statycznych”¹³.

Infobroker systemowy będąc najczęściej specjalistą zatrudnionym w danej organizacji, ma doskonale rozeznanie w jej możliwościach i potrzebach. Takich możliwości nie ma broker informacji zatrudniony z zewnątrz. Ze względów oczywistych nie ma on również dostępu do szeregu informacji, którymi organizacja nie chce się dzielić z „obcym pracownikiem”. Infobroker systemowy natomiast nadzorując procedury związane z procesem wyszukiwania informacji, może dostarczać wiedzę pertynentną, czyli w zgodną z aktualnymi potrzebami organizacji.

Podstawowymi procedurami infobrokerskimi są metody zapisu treści w skwantyfikowanej formie, dostosowanej do warunków pracy zespołu projektowego. *Kwantyfikowanie treści* jest szczególnie przydatne w sytuacjach wymagających podejmowania szybkich i uzasadnionych decyzji, popartych sprawdzonymi informacjami. Tworzenie tzw. *worków i kwantów*¹⁴. Worki powstają w czasie przeszukiwania różnych źródeł wiedzy i wstępnym gromadzeniu poszukiwanych informacji, które wydają się istotne. Jest on wynikiem wstępnej selekcji wiedzy na konkretny temat. Kwanty natomiast powstają na bazie zgromadzonej zawartości worka, mając bezpośredni wpływ na podjęcie określonej decyzji. Infobroker musi jednak wcześniej zapoznać się ze stanem wiedzy na dany temat, którym zajmuje się aktualnie organizacja, wzbogaconym efektami tzw. burzy mózgów. Na tej podstawie może określić *mapę wiedzy*, którą dysponują pracownicy, wraz z lukami, które należy uzupełnić. Ma to ogromne znaczenie, gdyż nie powieli wówczas wykonanej przez

poprzedników mozolnej pracy, skupiając się jedynie na wyszukiwaniu brakujących informacji.

Worki i kwanty posiadają *ścieżkę identyfikującą* źródło wiedzy oraz *ścieżki myśli*, do oznaczenia których służą *Słowa kluczowe*. W zapisie kwantów określa się dodatkowo *Temat* (czego dotyczy cytowany fragment) oraz *Problem* (możliwy do rozwiązania dzięki przytoczonej treści). Ułatwiają one nawigację po zgromadzonym zbiorze wiedzy, umożliwiając szybkie i obiektywne wyszukanie informacji powiązanych z rozwiązywanym problemem. Bardzo ważne jest, aby procesy komunikacyjne między służbami infobrokerskimi a zespołami projektowymi dysponowały wspólnymi listami słów-kluczy, do których mogliby odwoływać się w procedurach zleceń zadań infobrokerskich.

Podsumowując, profesjonalne zarządzanie informacjami według przyjętych wytycznych, dotyczących poufnych zasobów informacyjnych, zasady respektowania praw autorskich oraz właściwe metody i techniki pozyskiwania nowych informacji to domena specjalistów, na których jak się wydaje będzie coraz większe zapotrzebowanie w organizacjach doceniających kapitał intelektualny i chcących efektywnie go wykorzystywać. Jest to warunek konieczny do osiągania przez nie sukcesu na rynkach krajowych i zagranicznych.

8. PERSPEKTYWY ROZWOJU – KSZTAŁCENIE INFOBROKERÓW W POLSCE

Do niedawna w Polsce nie istniała żadna forma kształcenia infobrokerów, co jest zrozumiałe skoro samo pojęcie tego zawodu było czystą abstrakcją. Od kilku lat sytuacja ulega zdecydowanej poprawie. Coraz więcej uczelni wyższych zdaje się zauważać ewolucję w dziedzinie informacji, także naukowej, co stwarza niepowtarzalną okazję wykorzystania istniejącej niszy w dziedzinie szkolenia specjalistów. Naturalnym staje się fakt, że to głównie kierunki takie jak Bibliotekoznawstwo i Informacja Naukowa mają merytoryczne podstawy do kreowania nowego zawodu. Tak przecież powstał *infobroker* na Zachodzie, o czym już wcześniej wspomniano. Studia te uczą jak profesjonalnie wyszukiwać, oceniać, selekcionować, przetwarzać, a także udostępniać informacje. Zapoznają swych studentów z różnymi źródłami informacji począwszy od tradycyjnych – takich jak bibliografie, katalogi poprzez bazy danych na nośnikach elektronicznych, a kończąc na bazach informacji biznesowych zamieszczanych w Internecie. Jednak w zawodzie tym ważna jest także specjalizacja i ogólne pojęcie o branży, w jakiej się chce poruszać. Dlatego też absolwenci np. medycyny mogą zostać infobrokerami pracującymi dla branży farmaceutycznej, czy elektronicy bądź informatycy dla branży IT.

W zakresie edukacji bardzo dużą rolę odgrywają wspomniane stowarzyszenia brokerów informacji, które na swoich stronach udostępniają zasoby szkoleniowe, oferują zakup różnego typu wydawnictw, także seminariów organizowanych na całym świecie. Przykładem niech będzie AIIP. Dla członków stowarzyszenia stworzono także tzw. *Mentor Program*, gdzie doświadczeni specjaliści bezpłatnie wspierają swoją wiedzą początkujących brokerów informacji.

Oprócz typowych studiów bibliotekoznawstwa powstają również nowe kierunki studiów licencjackich i podyplomowych oraz kursy zawodowe kształcące brokerów

informacji, co świadczyłoby o rosnącym w Polsce zainteresowaniu tym zawodem i szansach na dalszy rozwój¹⁵.

Poniżej – na podstawie danych z ostatnich lat – przedstawiono możliwości zdobycia odpowiedniego wykształcenia umożliwiającego podjęcie pracy w charakterze infobrokera (także systemowego) i dającego podstawy do założenia własnej firmy w ramach działalności gospodarczej. Szkolenie infobrokerów w Polsce można podzielić na trzy główne formy:

1. studia podyplomowe

- **Akademia Świętokrzyska w Kielcach**, uruchamia w Instytucie Bibliotekoznawstwa i Dziennikarstwa dwusemestralne studia podyplomowe w 2008 roku *Broker informacji* (<http://www.pu.kielce.pl/ibib/>). Ze strony internetowej uczelni można dowiedzieć się m.in. o perspektywach czekających adeptów po ukończeniu nauki:

Studia mają wyposażyć absolwenta w wiedzę z zakresu:

- *znajomości źródeł informacji z różnych dziedzin wiedzy, m.in. z zakresu prawa, medycyny, biznesu, techniki;*
- *wyszukiwania informacji w tradycyjnych i elektronicznych źródłach informacji;*
- *umiejętności niezbędnych do założenia i prowadzenia własnej firmy infobrokerskiej;*
- *obsługi komputera obejmującej znajomość oprogramowania przydatnego w pracy infobrokera (programy narzędziowe, aplikacje bazodanowe, tworzenie serwisów WWW).*

Absolwent studiów podyplomowych będzie w stanie:

- *założyć własną firmę infobrokerską,*
- *podjąć współpracę z taką firmą,*
- *rozpocząć pracę w dowolnej instytucji, w której istnieją komórki zajmujące się gromadzeniem i przetwarzaniem informacji, np. w firmach informatycznych, prawniczych, farmaceutycznych, biotechnologicznych, zajmujących się monitorowaniem mediów, bibliotekach.*

- **Ateneum Szkoła Wyższa w Gdańsku**; dwusemestralne Studium Podyplomowe *Infobrokerstwo - narzędzia i metody zarządzania wiedzą w nowoczesnej organizacji*. Rekrutacja na studia prowadzona jest w systemie ciągłym. Absolwenci otrzymują tytuł audytora infobrokera systemowego z uprawnieniami moderatora. [http://www.ateneum.edu.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=218&Itemid=205]

Jako cel studiów uczelnia podaje:

Program studiów kładzie zdecydowany nacisk na przygotowanie absolwenta do samodzielnego funkcjonowania w zróżnicowanych technologicznie i organizacyjnie środowiskach zawodowych. Realizacja programu przewiduje pracę w wirtualnych zespołach projektowych, infobrokerskie wsparcie liderów organizacji, infobrokerskie wsparcie procesów decyzyjnych, kreowanie zespołów projektowych w tradycyjnych strukturach organizacyjnych, itd. Realizacja programu studiów opiera się na zespole

praktyków dysponujących wieloletnim doświadczeniem w problematyce studiów oraz kadrze naukowej środowiska trójmiejskiego i warszawskiego.

- **Gdańska Wyższa Szkoła Humanistyczna;** w ofercie 2006 r. były studia menadżerskie trzyletnie o nazwie *Broker informacji*, jednakże z braku zainteresowania kierunek zawieszono; w roku 2008 oferta ma być wznowiona [<http://www.gwsh.gda.pl/>]
- **Uniwersytet Jagielloński w Krakowie;** od roku akademickiego 2007/2008 uruchomiono dwusemestralne studia podyplomowe Informatyki Naukowej: *Broker informacji*. [<http://www.inib.uj.edu.pl/>]

Podano cel oraz prezentację programu studiów

[http://www.inib.uj.edu.pl/ogloszenia/2007/02_13/infobroker_program.pdf]

Studia te przeznaczone są dla osób posiadających tytuł zawodowy magistra, które chcą wykonywać zawód infobrokera (brokera informacji), tj. profesjonalnego pośrednika zajmującego się wyszukiwaniem, oceną, selekcją, przetwarzaniem, opracowaniem i przekazywaniem informacji – zgodnie z potrzebami klientów. Program studiów obejmuje przedmioty w obrębie bloków tematycznych, takich jak: Broker informacji w społeczeństwie wiedzy – specyfika zawodu, Klient – użytkownik informacji, Technologia informacji w pracy brokera informacji, Wyszukiwanie, ocena i prezentacja informacji.

- **Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu;** od roku akademickiego 2007/2008 uruchomiono dwusemestralne studia podyplomowe z zakresu *Infobrokerstwa i Zarządzania Informacją* [<http://www.inibi.umk.pl/studia/infobrokering.html>]. Podano krótką informację, do kogo skierowana jest oferta:

Studia przeznaczone są dla osób posiadających dyplom ukończenia studiów wyższych (licencjat lub magisterium), które pragną nabyć wiedzę i umiejętności z zakresu organizacji i zarządzania zasobami informacyjnymi we współczesnym świecie oraz zajmować się infobrokerstwem, tj. profesjonalnym wyszukiwaniem, oceną, selekcją, przetwarzaniem, opracowaniem i przekazywaniem informacji.

Program Podyplomowych Studiów Infobrokerstwa i Zarządzania Informacją kładzie nacisk na zaznajomienie słuchaczy m.in. z rolą informacji i sektora informacyjnego w społeczeństwie, nowoczesnymi technikami informacyjno-komunikacyjnymi oraz ich zastosowaniami w gospodarce, projektowaniem i zarządzaniem systemów informatycznych w przedsiębiorstwach, typami źródeł, metodami i narzędziami wyszukiwania profesjonalnej informacji oraz kryteriami jej oceny.

- **Wyższa Szkoła Handlowa w Radomiu;** na WYDZIALE DZIENNIKARSTWA studia licencjackie: Dziennikarstwo i komunikacja społeczna - specjalności m.in.: *Broker informacji* (<http://www.wsh.pl/index.php?Kategoria=13&Artykul=140>)
Podano perspektywy zawodowe dla adeptów tej specjalności:

Absolwent może pracować dla firmy brokerskiej lub jako dokumentalista - researcher w prasie, radiu, telewizji, w bibliotekach publicznych i specjalistycznych, działach dokumentacyjnych firm i przedsiębiorstw. Zaletą tej profesji jest możliwość otworzenia prywatnej kancelarii brokerskiej i oferowanie usług infobrokerskich bezpośrednio branżom biznesowym i przemysłowym, firmom marketingowym, producentom oprogramowania, wydawcom, literatom i dziennikarzom oraz kancelariom prawnym, firmom farmaceutycznym, a nawet bankom. Broker informacji potrafi pozyskiwać potencjalnych klientów, dokładnie śledzić konkurencję zlecającego, zbierać informacje ogólne o rynku określonych usług czy towarów, a także spełniać zadania agencji PR w codziennym monitorowaniu mediów pod kątem określonej firmy.

- **Wyższa Szkoła Stosunków Międzynarodowych i Amerykanistyki w Warszawie;** prowadzone są studia podyplomowe, zaoczne, dwusemestralne ze specjalnością *Infobroker*. [<http://www.wssmia.edu.pl/>]
- **Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych w Poznaniu,** na studiach licencjackich na kierunku Dziennikarstwo i Komunikacja Społeczna po II roku możliwość wyboru specjalizacji *Broker informacji*. [<http://www.wsus.pl/index.php/uczelnia/1,1,3,12,308>] Podano krótki opis specjalizacji.

Specjalizacja: Broker Informacji

Absolwent WSUS, uzyskujący tytuł licencjata w zakresie specjalizacji broker informacji, otrzyma staranne przygotowanie zawodowe do profesjonalnego wyszukiwania, weryfikowania i udzielania różnego rodzaju informacji.

Zdola on efektywnie wykorzystywać najnowsze systemy informacyjno-wyszukiawcze (Horizon, VTLS, Sowa, MOL itp.) organizujące pracę współczesnych centrów informacji naukowej, a także bazy danych na różnych nośnikach (druk, CD-ROM/DVD, online). Zdobędzie też wiedzę, jak organizować dostęp do zewnętrznych polskich i zagranicznych źródeł elektronicznej informacji (m.in. książek i czasopism online, baz pełnotekstowych) oraz funkcjonować w oparciu o programy do obsługi własnych warsztatów informacji. Proponowany system i zakres kształcenia uwzględnia zmiany dokonujące się aktualnie w polskich, a także światowych strukturach informacji naukowej. Placówki te stają się nowoczesnymi ośrodkami archiwizacji i zarządzania informacją, wykorzystującymi w swej działalności elektroniczne technologie, w tym Internet.

Absolwent specjalizacji broker informacji zostanie więc przysposobiony do zawodu z przyszłością, nowego na polskim rynku, który pozwala na stworzenie samemu sobie miejsca pracy w ramach działalności gospodarczej.

2. szkoły policealne

- **Centrum Nauki i Biznesu ŻAK** – Policealne Szkoły Jednoroczne oferują kształcenie w trybie zaocznym na kierunku *Infobroker* w wybranym mieście: Białystok, Częstochowa, Poznań, Włocławek, Kielce
http://www.zak.edu.pl/pl/szkoly_policealne_jednoroczne/infobroker/
- **Centrum Nauki i Biznesu Żak** Filia: Kielce, Filia: Częstochowa, Filia: Białystok
Podano program nauczania:

- *pracownia informatyki,*
- *informacja naukowa,*
- *klasyczne techniki wyszukiwania informacji*
- *bibliotekarstwo,*
- *prawne problemy wyszukiwania informacji,*
- *psychologia z elementami informatyki.*

- **Policealne Studium Reklamy w Lublinie**, na kierunku Infobrokera (zarządzanie informacją) dwuletnia nauka zawodu *Technik informacji naukowej* – w trybie stacjonarnym lub zaocznym
(http://www.proedu.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=45&Itemid=37) Podano perspektywy zatrudnienia absolwentów tego kierunku oraz program ramowy nauczania:

szukaj zatrudnienia w:

- *firmy, które na co dzień zajmują się prowadzeniem analiz: agencje reklamowe, agencje badające rynek, czasopisma branżowe itd.;*
- *przedsiębiorstwa, które potrzebują informacji na temat otoczenia biznesowego do sporządzania planów marketingowych, wyboru poddostawców, poznania konkurencyjnych ofert;*
- *serwisy internetowe.*

możesz pracować jako:

infobroker, redaktor, operator baz danych, a także jako: dokumentalista, bibliotekarz, kierownik zespołu dokumentacji, kierownik zespołu informacji, referent lub specjalista ds. informacji naukowo technicznej, biznesowej, sieci komputerowej, wydawnictw informacyjnych, promocji, reklamy, marketingu, wystaw i targów.

PRZEDMIOTY:

- *informacja naukowa*
- *informatyka*
- *języki informacyjne*
- *opracowania informacyjne*
- *bibliotekarstwo*
- *2 języki obce*
- *przedsiębiorczość.*

3. kursy i szkolenia

- W ramach Ogólnopolskiej Inicjatywy Infobrokerów Systemowych 2007-2008 (OIIS) można nabyć umiejętności infobrokera systemowego w ramach **Permanentnego Kursu Infobrokera Systemowego (PKIS)**. Kurs polega na samodzielnym zapoznaniu się z wybranymi materiałami i wykonaniu określonych zadań obejmujących – stopniowo - wszystkie dziedziny i stadia pracy infobrokera systemowego.
(http://www.infobrokerstwo.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=183&Itemid=49) Podano cel oraz korzyści wynikające z ukończenia kursu:

Kurs ma na celu przygotowanie uczestnika do roli infobrokera systemowego w każdej organizacji (przedsiębiorczość, administracja, organizacje pozarządowe, uczelnie, media

itd.), bez względu na jej poziom zaawansowania rozwojowego. Program kursu obejmuje poznanie i utrwalenie stosowania podstawowych procedur infobrokerskich, gwarantujących powtarzalność produktu (wiedzy pertinentnej). Umiejętność ta potwierdzona jest stosownym certyfikatem.

Jakie są korzyści wynikające z tego kursu- dla jego uczestnika?

Bezpośrednią korzyścią wynoszoną przez uczestników kursu jest optymalizacja procesów związanych z zarządzaniem TREŚCIĄ w każdej, szczególnie nowoczesnej organizacji. Uczestnicy kursu przygotowani są do wykonywania zadań w warunkach pracy zespołów projektowych – w formule wirtualnej. Pozyskują tym samym kompetencje niezbędne do zatrudnienia w formule telepracy. Formalną korzyścią ukończenia kursu jest certyfikat potwierdzający fakt jego odbycia.

Możliwa jest certyfikacja kompetencji infobrokerskich przez niezależną jednostkę certyfikującą. Certyfikacja taka ma charakter odpłatny i poprzedzana jest kilkudniowym szkoleniem przygotowującym do egzaminu.

- **Szczeciński Park Naukowo-Technologiczny** w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego prowadził w 2006 r. szkolenia „Przyszłościowe zawody społeczeństwa informacyjnego”: w tym *Broker informacji*.
[\[http://www.centrumedukacji.eu/course/category.php?id=6\]](http://www.centrumedukacji.eu/course/category.php?id=6)
- **Instytut Biznesu w Kaliszu** zorganizował 4-dniowe intensywne warsztaty przygotowujące do pracy w charakterze specjalisty od wyszukiwania, gromadzenia, przetwarzania informacji *Infobroker – Konsultant Funduszy Europejskich* [<http://edukacja.money.pl/infobroker;kfe.kalisz.oferta.37597.e.html>]

Oprócz wymienionych form kształcenia infobrokerów są jeszcze inne formy zdobywania i pogłębiania umiejętności przydatnych w tym zawodzie, jak choćby zasoby internetowe (np. www.infobrokerstwo.pl, <http://www.batesinfo.com/>, <http://www.aiip.org/Resources/IBResourceGuide.pdf>, www.infobroker.pl), forum infobrokerów (www.infobroker.org.pl/forum/viewtopic.php?pid=29), a także strony firm infobrokerskich, które także zamieszczają na swoich stronach wiele cennych informacji związanych z zawodem brokera informacji. Należy jednak zaznaczyć, że ukończenie nawet najlepszych studiów czy kursów nie daje gwarancji na uzyskaną wiedzę. Zawód ten, podobnie jak prawnika lub lekarza wymaga ciągłego pogłębiania swych umiejętności, stałego kontaktu z zasobami wiedzy, poszerzania swej znajomości wciąż nowych narzędzi wyszukiwawczych, a także utrzymywania stałych kontaktów ze środowiskiem infobrokerskim zarówno w kraju, jak i za granicą. Bez ciągłego samokształcenia nie tylko stoi się w miejscu, ale wręcz cofa, narażając się tym samym na bezpowrotne wykluczenie spośród grona „komandosów wiedzy”.

INFOBROKERING IN POLAND

Abstract

The turn of the XX and XXI century means the age of the information. The information itself exemplifies the most important economic resources of the contemporary companies. In the Information Society the role of information becomes increasingly important. The rapid development of the ICT and Internet comes into informative hum in which it is hard for users to find valuable information. The answer to the informative smog was a creation of the new job – the infobroker. The role of the infobrokers is to serve as mediators between the end-users and the information sources in the process of accessing information. This article includes the information that concerns contemporary condition of infobrokering as well as the education paths of infobrokers in Poland.

PRZYPISY

- ¹ Kolka H., *Gospodarka oparta na wiedzy – kilka spostrzeżeń na temat: Firma we współczesnej gospodarce*. 2007 <http://globaleconomy.pl/content/view/2100/21/> [dostęp 22.10.2007]
- ² *Elektroniczna gospodarka w Polsce 2006*. <http://www.egospodarka.pl/24091.Elektroniczna-gospodarka-w-Polsce-2006.7.39.1.html> [dostęp 20.11.2007]
- ³ Wojewódzki T., *Komandosi wiedzy*. 2005 http://www.infobrokerstwo.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=59&Itemid=49 [dostęp 28.11.2007]
- ⁴ *Broker informacji*. [W:] *Słownik stanowisk*. [dok. elektr.] <http://praca.gazeta.pl/gazetapraca/1.74896.2973366.html> [dostęp 2.12.2007]
- ⁵ *About AIIP. Code of Ethical Business Practice*. <http://www.aiip.org/AboutAIIP/aiipethics.html> [dostęp 26.11.2007]
- ⁶ *Wikipedia*. http://pl.wikipedia.org/wiki/Broker_informacji [dostęp 20.11.2007]
- ⁷ *WA Infobroker*. <http://infobroker.bazarek.pl/kontakt.php> [dostęp 20.11.2007]
- ⁸ Wojewódzki T., *Infobroker w organizacji*. 2005 http://www.infobrokerstwo.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=64&Itemid=62 [dostęp 18.11.2007]
- ⁹ Wojewódzki T., *Infobroker systemowy*. 2005 http://www.fiszawid.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=69&Itemid=98 [dostęp 20.11.2007]
- ¹⁰ Dr Tadeusz Wojewódzki – z wykształcenia metodolog (poznawska szkoła metodologiczna prof. Jerzego Kmity) specjalizujący się w problematyce praktycznych zastosowań wiedzy. Wykładowca uczelni warszawskich i trójmiejskich – problematyki z zakresu zarządzania projektami, funduszy unijnych oraz społeczeństwa informacyjnego, kierownik projektów, główny analityk międzynarodowej firmy konsultacyjno-doradczej z wdrożonym systemem infobrokerstwa systemowego, dyrektor Centrum Infobrokerstwo Systemowego w Międzynarodowym Instytucie Studiów Podyplomowych w Warszawie. Autor licznych publikacji z zakresu metodologii i zarządzania.
- ¹¹ *Ogólnopolska Inicjatywa Infobrokerów Systemowych 2007- 2008 (OIIS)*. Wywiad z T. Wojewódzkim przeprowadziła I. Gronkowska. http://www.infobrokerstwo.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=182&Itemid=49 [dostęp 21.11.2007]
- ¹² *Infobrokerstwo w Polsce*. 2007 Wywiad z T. Wojewódzkim przeprowadziła I. Wielicka. http://www.e-fakty.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=4931&Itemid=67 [dostęp 21.11.2007]
- ¹³ Wojewódzki T., *Certyfikacja kompetencji infobrokerskich zarządzania treścią w organizacji*. 2006 http://infobrokerstwo.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=81&Itemid=62 [dostęp 18.10.2007]
- ¹⁴ Wojewódzki T., *Kultura projektowa organizacji - pochodna procesów integracyjnych z UE*, „Studia i Badania Naukowe. Europeistyka” 2006, R. I, nr 1.
- ¹⁵ Sikora M., *Broker informacji/infobroker -zawód przyszłości*. [dok. elektr.] <http://www.sikor.net/broker/index.php> [dostęp 18.11.2007]

BIBLIOGRAFIA

1. *About AIIP. Code of Ethical Business Practice.*
<http://www.aiip.org/AboutAIIP/aiipethics.html> [dostęp 4.12.2007]
2. Bates M. E., *Info-Entrepreneurship: A Resource Guide for the Independent Information Professional.* [dok. elektr.] <http://www.aiip.org/Resources/IBResourceGuide.pdf> [dostęp 19.11.2007]
3. Bjorner S., *Who Are These Independent Information Brokers?* [dok. elektr.]
<http://www.asis.org/Bulletin/Feb-95/bjorner.html> [dostęp 4.12.2007]
4. *Słownik stanowisk.* [dok. elektr.] <http://praca.gazeta.pl/gazetapraca/0,74896.html> [dostęp 2.12.2007]
5. *Broker informacji/infobroker – zawód przyszłości.* [dok. elektr.]
<http://www.sikor.net/broker/index.php> [dostęp 18.11.2007]
6. *Elektroniczna gospodarka w Polsce 2006.*
http://www.egospodarka.pl/24091_Elektroniczna-gospodarka-w-Polsce-2006,7,39,1.html [dostęp 20.11.2007]
7. Gryguc E., *Profesjonalista w świecie informacji.* [dok. elektr.] „Gazeta IT” 2003 nr 6
<http://www.gazeta-it.pl/2,8,663,index.html> [dostęp 19.11.2007]
8. *Infobrokerstwo w Polsce.* Wywiad z T. Wojewódzkim przeprowadziła I. Wielicka.
http://www.e-fakty.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=4931&Itemid=67 [dostęp 21.11.2007]
9. Kamińska-Czubała B., *Ponure rozważania o zawodzie infobrokera.* „Konspekt. Czasopismo Akademii Pedagogicznej im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie” 2004 nr 19. [dok. elektr.] <http://www.ap.krakow.pl/konspekt/19/broker.html> [dostęp 19.11.2007]
10. Kolka H., *Gospodarka oparta na wiedzy – kilka spostrzeżeń na temat: Firma we współczesnej gospodarce.* [dok. elektr.] <http://globleconomy.pl/content/view/2100/21/> [dostęp 22.10.2007]
11. Kraska M. (red.), *Elektroniczna gospodarka w Polsce. Raport 2006.* Poznań 2007 [dok. elektr.] http://www.mg.gov.pl/NR/rdonlyres/30E1CFA7-EB20-499C-96FC-AF3A3017213B/35007/Elektroniczna_gospodarka_w_Polsce_Raport_2007.pdf [dostęp 20.11.2007]
12. Król A., *Kapitał intelektualny – rola i odpowiedzialność dyspozytorów wiedzy. Zawodowe wyzwania zarządzania wiedzą (dyspozytorzy wiedzy/Infobrokerzy).* „Zarządzanie Zasobami Ludzkimi” 2005 nr 6 s. 63-75.
http://www.ipiss.com.pl/zzl/6_2005/K_kro_6-2005.pdf [dostęp 3.12.2007]
13. Levine M. M., *A Brief History of Information Brokering.* [dok. elektr.]
<http://www.asis.org/Bulletin/Feb-95/levine.html> [dostęp 6.12.2007]
14. Londrie K., *What is an Information Broker?* [dok. elektr.]
<http://www.4hb.com/0111infobroker.html> [dostęp 5.12.2007]
15. Miś B., *Zawód: Infobroker.* „Wiedza i Życie” 2001 nr 4.
<http://archiwum.wiz.pl/2001/01042700.asp> [dostęp 20.10.2007]

-
16. Nowak E. P., *Broker informacji – odpowiedź na zapotrzebowanie XXI wieku*. „Zagadnienia Informatyki Naukowej” 2006 nr 1 (86) s. 51-63.
  17. Nowak E. P., *Od bibliotekarza do cyberiana – Internet generatorem nowego zawodu*. [dok. elektr.] <http://www.ap.krakow.pl/ptn/ref2006/Nowak.pdf> [dostęp 20.10.2007]
  18. *Ogólnopolska Inicjatywa Infobrokerów Systemowych 2007- 2008 (OIIS)*. Wywiad z T. Wojewódzkim przeprowadziła I. Gronkowska. http://www.infobrokerstwo.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=182&Itemid=49 [dostęp 19.11.2007]
  19. Rządowolska M., *Infobroker – pośrednik w obrocie walutą sieci*. [dok. elektr.] <http://psgi.univ.szczecin.pl/8/pliki/rzad.doc> [dostęp 8.12.2007]
  20. Sikora M., *Broker informacji/infobroker – zawód przyszłości*. [dok. elektr.] <http://www.sikor.net/broker/> [dostęp 10.10.2007]
  21. Stowarzyszenie ASIST. http://www.asist.org/docs/asist_pol.pdf [dostęp 5.12.2007]
  22. Szczepańska B., *Broker informacji - zawód z przyszłością czy zawód z przeszłości?* [dok. elektr.] „EBIB” 2002 nr 11 <http://ebib.oss.wroc.pl/2002/40/szczepanska.php> [dostęp 10.09.2007]
  23. Waśkiewicz A., *Infobroker jako zawód*. 2005 [dok. elektr.]. http://www.infobrokerstwo.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=66&Itemid=49 [dostęp 20.10.2007]
  24. Wielicka I., *Łowcy wiedzy. Infobrokerstwo – nowa dziedzina, nowa profesja, nowy rynek*. 2007 r. [dok. elektr.] http://www.e-fakty.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=4804&Itemid=73 [dostęp 22.11.2007]
  25. Wojewódzki T., *Infobroker w organizacji*. 2005 [dok. elektr.] http://www.infobrokerstwo.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=64&Itemid=62 [dostęp 18.11.2007]
  26. Wojewódzki T., *Infobroker systemowy*. 2005 [dok. elektr.] http://www.fiszawid.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=69&Itemid=98 [dostęp 20.11.2007]
  27. Wojewódzki T., *Komandosi wiedzy*. 2005 [dok. elektr.] http://www.infobrokerstwo.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=59&Itemid=49 [dostęp 28.11.2007]
  28. Wojewódzki T., *Kultura projektowa organizacji – pochodna procesów integracyjnych z UE*, „Studia i Badania Naukowe. Europeistyka” R. I nr 1/2006.
  29. Wojewódzki T., *Permanenty Kurs Infobrokera Systemowego*. 2007 [dok. elektr.] http://www.infobrokerstwo.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=182&Itemid=49 [dostęp 21.11.2007]
-

Mgr Maria H. Kamińska, Biblioteka Główna Politechniki Gdańskiej.

E-mail: kaminska.maria@onet.eu